

И злобенъ протестъ възстава въ душата противъ сѫдбата, която е дала такъвъ горчивъ, пъленъ съ тѣга и неизплакани сълзи жребий на артиста...

Нѣкога — то не бѣше тѣй отдавна — преди по-малко отъ двадесетъ години — Матю и Маня, обсипванитѣ съ цвѣтя, носенитѣ на рѣце . . .

Кѣде сѫ днесъ?!

Матю тѣрпи най-голѣмата обида, която може да тѣрпи артиста и човѣка.

— Насмѣшкитѣ, злитѣ — понѣкога подли — слова, даже отъ тия, които съ любовъ къмъ изкуството и човѣка той е вадилъ нѣкога си за ушитѣ отъ кальта, училъ ги е, присаждаль имъ съ своитѣ пламенни и вдѣхновени идеи на изкуството, възвишени пориви и упѣтвания . . . Наредъ съ други нѣкои дѣржавни храненици, които и до сега не могатъ да усмирятъ лошиятѣ чувства въ душата си, останали отъ онни години, когато наистина, Съвремененъ театъръ бѣше тежъкъ укоръ за дѣржавната трупа.

Еднитѣ и другитѣ не пропущатъ случай да дразнятъ болката, която откри въ душата на „падналия орелъ“, принуждението да влѣзе и той, въ горчивъ часъ, подъ дѣржавна стреха, да му говорятъ за „нафталинъ“, когато тѣ се нуждаятъ отъ такъвъ, не по-малко отъ него, безъ да иматъ неговото минало, което, види се, слѣпи сѫ да видятъ . . .

А Маня?

А носената на рѣце Маня?

Тя лежи сразена отъ неджга, полученъ на сцената, въ полуотоплена стая, самотна, сякашъ захвѣрлена, и нито на единъ отъ бившитѣ нейни почитатели не идва на умъ да посети поне веднѣжъ сразената и умираща въ страшна мѣка нѣкогашна „Саломе“, „Настя“, „Офелия“, „Дора“ . . .

Бившитѣ студенти, въ душитѣ на които е горѣлъ огнь преди двадесетъ години въ Славянска беседа, днесъ не сѫ тѣ: прежния огнь въ тѣхъ е огасналъ; а сегашнитѣ студенти не сѫ виновни, тѣ не знаятъ и не могатъ да знаятъ нито Маня, нито Матю.